

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 18 mei 2018 door mevrouw A, hierna te noemen klagster, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in de NIP-registers psycholoog mediator NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 18 mei 2018;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 29 juni 2018.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 16 januari 2019, waarbij klagster en verweerster aanwezig waren. Klagster werd bijgestaan door mr. V. Nijenhof-van der Donk, advocaat te Den Bosch. Verweerster werd bijgestaan door mr. drs. P.A. de Zeeuw van DAS Rechtsbijstand.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klagster was tot 3 januari 2017 gehuwd met C (hierna te noemen de vader). Uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren, thans 10 en 8 jaar oud.
- b. Klagster woont met de kinderen in X. Verweerster heeft een praktijk in Y.
- c. Bij beschikking van 22 juni 2017 is de hoofdverblijfplaats van de kinderen door de rechtbank bij klagster bepaald en is er een regeling ter verdeling van zorg- en opvoedingstaken vastgesteld. Voorts is verweerster - met instemming van partijen - door de rechtbank benoemd tot deskundige ter beantwoording van de in rechtsoverweging 2.12 van die beschikking genoemde vragen. Wat betreft de door de deskundige te maken kosten heeft de rechtbank bepaald dat iedere ouder een voorschot van € 2.000,= ter griffie van de rechtbank dient te deponeren.
- d. Rechtsoverweging 2.12 uit de beschikking van de rechtbank luidt als volgt:
“2.12. De rechtbank zal mevrouw B als deskundige benoemen. De rechtbank zal haar opdragen een ouderschapsonderzoek te verrichten en te rapporteren over de volgende vragen:
 1. *Wat ligt ten grondslag aan het conflict dat tussen de ouders bestaat? Is dit conflict op te lossen, en zo ja, hoe? Welke onderwerpen zijn tot een oplossing gekomen en welke punten houden ouders nog verdeeld?*
 2. *Zo nee, wat is in deze situatie, alle omstandigheden in aanmerking genomen, voor deze ouders de meest werkbare situatie ten aanzien van de zorgregeling en de kwesties die de ouders daar aanzienlijk om de kinderen nog verdeeld houden, waarbij aan de belangen van de kinderen zoveel mogelijk recht wordt gedaan?*
 3. *In hoeverre komen er uit het onderzoek bevindingen naar voren die niet aan de orde zijn gekomen in de onderzoeksvragen, maar die wel van belang zijn voor de ontwikkeling en opvoeding van de kinderen?”*
- e. Verweerster heeft bij e-mailbericht van 13 september 2017 aan de ouders voorgesteld een afspraak te maken op 21 september 2017 en heeft in die mail de regels die gelden voor het ouderschapsonderzoek vermeld.
Deze regels luiden – voor zover hier van belang – als volgt:
“(…)

- *De deskundige maakt (tenminste beknopte) verslagen van de bijeenkomsten. Partijen ontvangen deze verslagen. Zij zijn gerechtigd deze desgewenst van commentaar te voorzien. De verslagen en commentaren dragen een vertrouwelijk karakter. De deskundige is gerechtigd verslagen geheel of gedeeltelijk bij de rapportage aan de rechter te voegen.*

(...)”

- f. Na meerdere gesprekken tussen verweerster en de ouders en één gesprek tussen verweerster en de kinderen zijn de ouders op 18 december 2017 een ouderschapsplan overeengekomen waarin is opgenomen dat de in dit plan gemaakte afspraken door de ouders aan de rechtbank zullen worden voorgelegd met het verzoek tot bekrachtiging in een voor executie vatbare beschikking.

In dit plan zijn tot en met zondag 22 april 2018 afspraken gemaakt voor een halve dag per twee weken in verband met de hernieuwde opbouw van een omgangsregeling tussen vader en de kinderen.

Voorts staat in dit plan het volgende vermeld:

“De ouders zullen dit ouderschapsplan 23 april 2018 met elkaar evalueren en waar nodig aanpassen. (...) Als zij meningsverschillen hebben over de uitvoering van dit ouderschapsplan of de invulling van de zorg en opvoeding zullen zij zich wenden tot een mediator, om de gerezen geschilpunten tot een oplossing te brengen.”

Bij ondertekening van het ouderschapsplan is afgesproken dat de evaluatie van 23 april 2018 bij een forensisch mediator zou plaatsvinden. Dat kon ook een ander dan verweerster zijn. Klaagster heeft toen direct gezegd dat zij niet meer van de diensten van verweerster gebruik wenste te maken en zij heeft een alternatieve mediator genoemd die meer bij haar in de buurt is gevestigd dan verweerster.

- g. Verweerster heeft de afspraak van 23 april 2018 onder voorbehoud in haar agenda gezet.
- h. Bij brief van 20 december 2017 heeft verweerster aan de rechtbank laten weten dat het onderzoek is afgerond en dat er op 23 april 2018 in principe een afspraak ter evaluatie is ingepland bij haar maar dat de ouders in overleg ook kunnen kiezen voor een mediator in de regio waar klagster woont. Verweerster heeft het ouderschapsplan en haar eindfactuur bij deze brief gevoegd. Deze brief is door verweerster op 21 december 2017 eveneens per mail aan klagster en de vader gestuurd.
- i. De eindfactuur is door verweerster gespecificeerd middels een bijlage. Er zijn blijkens die bijlage in totaal 22,78 uur a € 150,= door verweerster aan de zaak besteed voor een totaalbedrag van € 4.135,28. Verweerster heeft het door de ouders te betalen bedrag blijkens de factuur vervolgens naar beneden afgerond op € 4.000,=, zijnde het reeds betaalde voorschot.
- j. Op 23 april 2018 heeft de vader telefonisch contact opgenomen met verweerster en heeft gezegd dat hij naar haar onderweg is in verband met de afspraak ter evaluatie. Verweerster heeft ter zitting van het College verklaard dat zij hierover verrast was en daarna met klagster heeft gebeld, die echter niet opnam. Vervolgens heeft verweerster om 10.42 uur een e-mail gestuurd aan beide ouders met de opmerking dat zij een afspraak in haar agenda heeft staan voor 11.00 uur en dat zij zich afvraagt of klagster en de vader hierbij aanwezig zullen zijn. Vervolgens is alleen de vader op het afgesproken tijdstip bij verweerster verschenen. Verweerster heeft de vader toen gevraagd hoe de omgang met de kinderen verliep. De vader heeft gezegd dat er in de procedure met betrekking tot de omgang geen voortgang zat en dat er nog geen uitspraak door de rechtbank was gedaan.
- k. Op 2 mei 2018 heeft verweerster een brief geschreven aan de rechtbank inzake het deskundigenonderzoek waarin zij vermeldt dat het onderzoek in de zaak is afgerond, dat er nog steeds geen zitting in de bodemprocedure is geweest en dat er geen evaluatiegesprek heeft plaatsgevonden en dat derhalve evenmin is gesproken over uitbreiding van de omgang. Verweerster heeft verder geschreven:
- “(...) Vader zou graag zien dat deze (de evaluatie, CvT) bij ondergetekende plaats vindt, terwijl moeder heeft aangegeven niet te willen komen. Moeder blijkt geen alternatief te hebben voorgedragen en de ouders hebben hier niet vooraf over gecommuniceerd. De omgang lijkt de*

afgelopen periode goed te zijn verlopen maar de communicatie tussen de ouders is dus niet verbeterd en ze lijken niet in staat om samen de omgang voor de kinderen uit te bouwen. Moeder was niet bereikbaar op 23 april 2018 en vader stond in Y voor de afspraak. In het belang van de kinderen zal uitbreiding plaats moeten vinden zodat de relatie met hun vader normaliseert en hij weer een rol kan spelen in hun leven.

Passend zou mijns inziens zijn dat gewerkt wordt naar één weekend in de 14 dagen en de helft van de vakanties.

(...)

1. Bij brief van 3 mei 2018 heeft de advocaat van klagster bezwaar gemaakt tegen de aan de rechtbank gerichte brief van verweerster zoals hiervoor geciteerd onder II.k.

III Het standpunt van klagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij is opgetreden als forensisch mediator in een regio waar zij niet is gevestigd en niet duidelijk is op welke grond verweerster klagster heeft bijgestaan;
2. Zij heeft van meet af aan partijdig gehandeld door alleen de reacties van klagster op de verslagen niet te bespreken en niet te verwerken. De reacties van de vader werden door verweerster wel meegenomen in de verslagen;
3. Zij heeft er geen rekening mee gehouden dat de afspraak van 23 april 2018 in verband met evaluatie van het ouderschapsplan al direct in december 2017 door klagster was afgezegd;
4. De specificatie van de factuur van verweerster heeft een vreemde verhouding tussen uren besteed aan gesprekken (7 uur) en verslaglegging en communicatie (16 uur). Bovendien sluit de factuur precies op het bedrag van het voorschot namelijk € 4.000,-.
5. Zij heeft een nieuw advies uitgebracht aan de rechtbank bij brief van 2 mei 2018 zonder klagster en de kinderen te horen.

Klagster stelt hiertoe dat verweerster vanaf het begin af aan partijdig handelde. In december 2017 was de taak van verweerster afgerond. Verweerster heeft toen een afsluitende factuur aan de rechtbank gestuurd en klagster heeft verweerster tijdens het laatste gesprek direct gezegd dat zij geen gebruik meer wenste te maken van haar diensten omdat zij partijdig te werk ging. Klagster kan dan ook niet begrijpen dat verweerster in haar brief van 2 mei 2018 ongevraagd een advies heeft uitgebracht aan de rechtbank op basis van wederom een eenzijdig verhaal van vader zonder haar en de kinderen hierover te horen.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Het eerste klachtonderdeel luidt dat verweerster als forensisch mediator is opgetreden in de regio Z, terwijl zij gevestigd was in Y, en dat niet duidelijk is op welke grond zij klagster heeft bijgestaan. Verweerster heeft aangevoerd dat haar hierover niets bekend is en dat in de beschikking waarbij zij benoemd is vermeld staat dat haar benoeming is geschied met instemming van partijen. Klagster heeft ter zitting van het College toegelicht dat ter zitting van de rechtbank met partijen is besproken dat de rechtbank voornemens was een forensisch mediator aan te wijzen, met welk voornemen klagster en de vader hebben ingestemd. Over de persoon van de mediator is toen niet gesproken. De secretaris van de rechtbank heeft later telefonisch aan ieder van partijen meegedeeld dat de keus was gevallen op verweerster. Volgens klagster is door de rechtbank een verkeerde keuze gemaakt, want verweerster woonde te ver van haar af waardoor er meteen ruis ontstond.

Het College van Toezicht is van oordeel dat – hoe dit ook is gegaan - verweerster hiervan geen verwijt kan worden gemaakt. Zij was immers niet betrokken bij de benoeming als zodanig en mocht er van uit gaan dat hetgeen in de beschikking van de rechtbank stond vermeld juist was, namelijk dat beide

partijen instemden met haar benoeming. De grondslag waarop verweerster klaagster en de vader heeft bijgestaan als forensisch mediator is dan ook deze beslissing van de rechtbank. Daarbij komt dat verweerster uit coulance aan klaagster en de vader heeft voorgesteld op vrijdag gesprekken in de buurt van klaagster te willen voeren teneinde aan de bezwaren van klaagster wat betreft de plaats waar de gesprekken zouden worden gehouden tegemoet te komen. Verweerster heeft op dit punt jegens klaagster ook overigens voldoende zorgvuldig gehandeld.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat klachtonderdeel 1 niet gegrond is.

V.2. Wat betreft klachtonderdeel 2 (inhoudende dat verweerster van meet af aan partijdig heeft gehandeld jegens klaagster) geldt het volgende.

Klaagster heeft gesteld dat verweerster eenzijdig handelde door alléén haar reacties op de verslagen niet te verwerken of niet te bespreken, terwijl dit bij de reacties van vader wel het geval was.

Verweerster heeft op dit punt aangevoerd dat steeds alle verslagen conform de regels die gelden voor het ouderschapsonderzoek (zoals geciteerd onder II.e.) aan klaagster en de vader zijn toegestuurd en dat die daarop steeds beiden hebben kunnen reageren naar haar. Evenmin heeft klaagster aan het begin van een volgend gesprek in het mediationtraject dit aan de orde gesteld, aldus verweerster.

Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of verweerster partijdig heeft gehandeld, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden.

Klachtonderdeel 2 is derhalve eveneens ongegrond.

V.3. Klachtonderdeel 4 over de verhouding tussen de gemaakte uren door verweerster en over de hoogte van de door haar ingediende factuur kan niet door het College worden beoordeeld. De klacht betreft de inhoud en hoogte van de factuur en is daarmee van civielrechtelijke en niet van tuchtrechtelijke aard. Dit klachtonderdeel heeft immers betrekking op de financiële afwikkeling van de mediation. Klaagster is hierin dan ook niet-ontvankelijk.

V.4. Het College zal de klachtonderdelen 3 en 5 gezamenlijk behandelen aangezien deze direct met elkaar in verband staan nu zij betrekking hebben op de afspraak ter evaluatie van 23 april 2018 en het gevolg daarvan, de brief van verweerster van 2 mei 2018.

Het College is van oordeel dat klachtonderdeel 3 (inhoudende dat de afspraak ter evaluatie direct al door klaagster was afgezegd, met welke annulering door verweerster vervolgens geen rekening is gehouden) gegrond is. Tijdens de bespreking waarbij het ouderschapsplan is ondertekend heeft klaagster direct gezegd dat zij de evaluatie niet ten overstaan van verweerster wenste te doen, welke gang van zaken verweerster heeft bevestigd ter zitting van het College. Verweerster heeft de afspraak van 23 april 2018 niettemin onder voorbehoud in haar agenda gezet terwijl zij toen al wist dat klaagster die afspraak niet wilde. Verweerster heeft vóór 23 april geen reminder aan partijen gezonden in verband met de onder voorbehoud in haar agenda genoteerde afspraak voor die dag. Daarmee heeft verweerster voor zichzelf – zoals zij ook ter zitting heeft erkend - onduidelijkheid gecreëerd en naar het oordeel van het College als mediator onvoldoende de regie genomen. Klaagster en de vader - als partijen in de mediation - wisten door dit handelen van verweerster immers niet waar ze aan toe waren. Toen de vader verweerster dan ook op 23 april 2018 belde met de mededeling dat hij naar haar onderweg was voor de evaluatie, heeft hij verweerster daarmee kunnen verrassen. Verweerster heeft vervolgens een gesprek met vader alleen gevoerd. Daarmee heeft zij in strijd gehandeld met artikel 41 van de Beroepscode dat voorschrijft dat psychologen er voor zorgen dat zij in hun beroepsmatig handelen onafhankelijk en objectief kunnen optreden. Ook door na afloop van dit gesprek geen contact meer op te nemen met klaagster teneinde haar kant van het verhaal te horen, heeft verweerster de hiermee op objectieve gronden vast te stellen schijn van partijdigheid gewekt.

Verweerster is in het gesprek met alleen de vader bovendien onjuist voorgelicht. Zij heeft niet van hem gehoord dat hij inmiddels een andere advocaat had en dat deze met de advocaat van klaagster in

onderhandeling was en dat er, anders dan verweerster heeft verklaard, wel degelijk inmiddels een zitting bij de rechtbank gepland stond.

De inhoud van het nader advies op 2 mei 2018 is mede hierdoor onjuist. Verweerster heeft klagster en de kinderen niet ingelicht over het voorgenomen advies, noch heeft zij gevraagd om hun visie op dit (op grond van eenzijdige informatie tot stand gekomen) nadere advies. Dit is in strijd met artikel 91 van de Beroepscode. Als de psycholoog (nader) rapporteert aan een derde, biedt deze de cliënt de gelegenheid tot inzage vóórdat de rapportage wordt uitgebracht.

Dat verweerster de ontstane situatie in het kader van intervisie heeft besproken, waarbij twee collega's haar hebben aangeraden een dergelijke brief aan de rechtbank te versturen, doet aan het voorgaande niet af. Ook indien in intervisie een bepaald advies wordt gegeven, dienen psychologen een kritische eigen afweging te blijven maken over hun beroepsmatig handelen (artikel 98 van de Beroepscode). Hoe er wordt gehandeld na een in intervisie gegeven advies blijft ook dan de verantwoordelijkheid van de psycholoog.

Hiermee is ook klachtonderdeel 5 gegrond.

V.5. Het voorgaande leidt tot de slotsom dat de klachtonderdelen 1 en 2 niet gegrond zijn. Wat betreft klachtonderdeel 4 is klagster niet-ontvankelijk. De klachtonderdelen 3 en 5 zijn wel gegrond. Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- Verklaart klagster niet ontvankelijk voor wat betreft klachtonderdeel 4;
- Verklaart de klachtonderdelen 1 en 2 ongegrond;
- verklaart de klachtonderdelen 3 en 5 gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op 16 januari 2019

door:

mr. D.J. Markx, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. I.A.M. Boonekamp,
dr. J.P.C. Jaspers,
dr. G. T. M. Mooren,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

D.J. Markx.